

RIVM-rapport PFAS: Drinkwatersector wil totaalverbod

De aanwezigheid van PFAS in voedsel, bodem, lucht en (kraan)water en het effect daarvan op de gezondheid is veel in het nieuws vanwege een recent RIVM-onderzoek. Het RIVM vindt het verantwoord om kraanwater te drinken.

Het onderzoeksinstituut adviseert dat de totale hoeveelheid PFAS die mensen gedurende hun leven binnenkrijgen via voedsel en drinkwater, verder omlaag moet.

Het RIVM-onderzoek bevestigt het pleidooi van de drinkwaterbedrijven voor structurele bronbescherming. De drinkwatersector rekent erop dat het ministerie nu doorpakt met een totaalverbod op PFAS in Nederland en Europa. De minister van Infrastructuur en Waterstaat wil komende maanden verder onderzoek laten doen.

Wat zijn PFAS?

PFAS zijn door de mens gemaakte stoffen die onder andere worden gebruikt in toepassingen zoals textiel, waterafstotende sprays voor kleding of schoenen, voedselverpakkingsmaterialen, smeermiddelen, blusschuim en antiaanbaklagen in pannen. Van een groot aantal PFAS is bekend dat ze schadelijk zijn voor de gezondheid. PFAS komen in het milieu terecht via producten die we gebruiken en door de uitstoot en lozingen van fabrieken. Bekende voorbeelden van PFAS zijn PFOA, PFOS en GenX.

PFAS komen uiteindelijk terecht in het oppervlakte- en grondwater

Via de lucht en het afvalwater verspreiden PFAS zich naar de bodem en het oppervlaktewater. Zo komen ze ook in bronnen voor drinkwater terecht. PFAS breken slecht af en blijven daardoor bijna oneindig in het milieu aanwezig. Ze worden daarom ook wel 'forever chemicals' genoemd.

PFAS in kraanwater

Met uiterst gevoelige meetmethoden worden hele kleine hoeveelheden PFAS aangetoond in drinkwater uit de kraan.

Alle Nederlandse drinkwaterbedrijven voldoen aan de Europese norm voor PFAS in drinkwater. Die norm is in december 2020 nog aangescherpt, met de opdracht om daar in 2026 aan te voldoen. Het RIVM adviseert nu een strengere richtwaarde. Kraanwater gemaakt uit grondwater voldoet over het algemeen wel aan de richtwaarde die het RIVM voorstelt. Kraanwater geproduceerd uit oppervlaktewater voldoet daar niet altijd overal aan. De uitkomsten van dit RIVM-rapport zijn aanleiding om extra te gaan bemonsteren en onderzoek te doen.

Kraanwater is veilig

Het RIVM geeft aan dat mensen het water uit de kraan veilig kunnen blijven drinken. De gezondheidkundige grenswaarde voor PFAS wordt niet overschreden via kraanwater. Deze wordt overschreden door de hoeveelheid PFAS die mensen binnenkrijgen uit voedsel en kraanwater samen. De bijdrage van voedsel is 83-98% en die van drinkwater 2-17%. Mensen kunnen zelf weinig doen om PFAS in voedsel en drinkwater te vermijden. Dit komt doordat PFAS in veel verschillende voedingsmiddelen voorkomen.

Drinkwatersector wil totaalverbod op PFAS

Omdat PFAS niet of nauwelijks afbreken, is het belangrijk om uitstoot te voorkomen. De Nederlandse drinkwaterbedrijven pleiten al jaren voor meer bescherming van drinkwaterbronnen tegen vervuiling. De drinkwaterbedrijven vragen de minister om met een concreet stappenplan te komen voor een totaalverbod op PFAS.